

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Cob/250/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119343665
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Zelenák
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:6119343665.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Zelenáka a členiek senátu JUDr. Marty Šašinkovej a JUDr. Ley Gubovej, v právnej veci žalobcu SOSTEAM SLOVAKIA, s. r. o., Budatínska 43, 851 06 Bratislava, IČO: 45 414 408, práv. zast. Advokátska kancelária MULARČÍK A PARTNERI, s. r. o., Nám. M. Benku 15, 811 07 Bratislava, IČO: 36 860 522, proti žalovanému KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, práv. zast.: JUDr. Félix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 432,77 EUR s prísl. a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 36Cb/115/2019-264 zo dňa 28.9.2021 jednohlasne, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 36Cb/115/2019-264 zo dňa 28.9.2021 potvrdzuje.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody, ktorá mu vznikla v dôsledku prevádzky motorového vozidla Volkswagen Passat, K.:S., v danom čase povinne zmluvne poisteným u žalovaného, a to v dôsledku vzniku nákladov na odstránenie protiprávneho stavu-znečisteniu vozovky, ako aj nárok vyplývajúci zo zmluvy o postúpení pohľadávky. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 7.8.2017 došlo v Bratislave na ulici Gagarinova ku škodovej udalosti, pri ktorej unikli z vozidla značky Volkswagen Passat, K.: S. vodiča B. N., prevádzkové kvapaliny. Držiteľom a vlastníkom motorového vozidla bola spoločnosť 4SPORTS media s.r.o., teda poistený žalovaného. Správcom cestnej komunikácie je Magistrát hlavného mesta Bratislava. Žalobca po výzve od správcu komunikácie pristúpil k zásahu na odstránenie prevádzkovej kvapaliny, v rámci ktorej vynaložil náklady vo výške 432,77 EUR, ktoré deklaroval prostredníctvom faktúry č. 17100476 zo dňa 12.9.2017, vystavenej na poisteného. Predmetné náklady si žalobca uplatnil u žalovaného. Žalovaný po ukončení likvidácie škodovej udalosti zamietol úhradu nákladov žalobcovi písomným listom zo dňa 12.10.2017 z dôvodu, že predmetná škoda nie je krytá poistným plnením. Spornou v konaní bola aktívna vecná legitímácia, ktorú žalovaný namietal v tej súvislosti, že žalobca nepreukázal legislatívne zmocnenie na zabezpečenie výkonu práv a povinností v súvislosti s údržbou ciest spadajúcich do kompetencie správcu komunikácie na súkromnú obchodnú spoločnosť, ako aj v súvislosti s nepreukázaním zverejnenia Zmluvy o odstraňovaní prekážok v súlade s čl. 5 ods. 1, na ktorú sa viazala jej účinnosť. Žalovaný vo svojom vyjadrení ďalej namietal, že predmetná škodová udalosť spadá pod tzv. výluku z poistenia podľa

§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, a teda že škodu utrpel výlučne vodič motorového vozidla, ktorý škodu zavinił.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcom tvrdené skutočnosti o odstránení znečistenia prevádzkovej kvapaliny a oleja na ceste I. triedy nebolo možné považovať za odstránenie prekážok cestnej premávky vykonané na toto konanie vecne legitimovaným subjektom. Na základe Zmluvy o spolupráci pri odstraňovaní prekážok Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava ako správca cesty I. triedy podľa § 43 ods. 1 zákona o cestnej premávke zmluvne poveril spoločnosť žalobcu, ktorá dňa 7.8.2017 na zjazde z Gagarinovej ulici v Bratislave odstránila z cesty prevádzkové kvapaliny a olej v dôsledku škodovej udalosti, ktorú spôsobil vodič motorového vozidla zn. Volkswagen Passat. Formulácia ustanovenia § 3d cestného zákona a § 43 ods. 1 zákona o cestnej premávke, taxatívne vymedzuje, kto je oprávnený vykonávať správu komunikácií, kto je správcom cesty, znenie zákona nepripúšťa oprávnenie inej osoby odstrániť prekážku cestnej premávky (odstránenie prekážok z cesty), okrem správcu komunikácie, alebo právnickej osoby správcom na tento účel založenej, alebo zriadenej. Právne normy zákona o cestnej premávke upravujú spoločenské vzťahy v oblasti verejného (správneho) práva, a správa verejných komunikácií patrí jednoznačne do oblasti správneho práva a v súvislosti so správou týchto komunikácií tak nevznikajú súkromnoprávne vzťahy, ale verejnoprávne vzťahy. Odstránenie prekážky na ceste, a to prevádzkovej kvapaliny a oleja, preto nie je súkromnoprávnym aktom, pri ktorom by prichádzalo do úvahy zastúpenie podnikateľským subjektom alebo zmluvné poverenie, v zmysle ktorého by bol podnikateľský subjekt oprávnený pôsobiť v oblasti verejnoprávných vzťahov. Správca cesty pri odstraňovaní prekážok z cesty vystupuje ako orgán verejnej moci (správy), ktorý nesie v plnom rozsahu zodpovednosť za jej výkon a nemôže ju zmluvne previesť na iného.

4. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že pokiaľ Magistrát hl. mesta Bratislava ako správca komunikácie zveril zmluvou výkon predmetnej činnosti žalobcovi, postupoval v rozpore s cestným zákonom v spojení so zákonom o cestnej premávke, a preto je Zmluva o spolupráci pri odstraňovaní prekážok neplatná pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ. Odstraňovanie prekážok cestnej premávky žalobcom bol potom vykonaný v rozpore so zákonom, a preto žalobcovi nemohla vzniknúť na základe neplatnej zmluvy pohľadávka na zaplatenie náhrady nákladov tohto nezákonného výkonu prenesenej miestnej správy. Správca komunikácie uzatvorením predmetnej zmluvy so žalobcom postupoval v rozpore s uvedenými zákonmi, keďže preniesol časť preneseného výkonu miestnej štátnej služby na súkromnú osobu - podnikateľa podľa § 2 ods. 2 písm. a) ObZ, ktorý už len vo svojej samotnej podstate nemôže uvedenú činnosť vykonávať vo verejnom záujme, pretože hlavným záujmom súkromnej obchodnej spoločnosti (aj keď bezpochyby legitímny), je svojou podnikateľskou činnosťou dosiahnuť zisk na vlastný účet. V tomto smere súd zdôraznil, keďže to bolo jednou z námietok žalobcu, že správca komunikácie pri odstraňovaní prekážky z komunikácie vystupuje ako orgán verejnej moci (správy) a nemôže právomoci správcu komunikácie zmluvne previesť na iný podnikateľský subjekt ani po stránke technickej (čo sa týka zabezpečenia samotného výkonu odstránenia znečistenia komunikácie). Odstrániť znečistenie z komunikácie je oprávnené vykonať buď Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, alebo právnická osoba ním na tento účel založená alebo zriadená. Náklady, ktoré vzniknú správcovi komunikácie odstránením prekážok z cestnej komunikácie podľa § 43 ods. 1 zákona o cestnej premávke, sú pohľadávky vzniknuté z práva verejného a nie pohľadávky z práva súkromného, ich charakter zostáva trvalo zachovaný a nemôže sa zmeniť. Tieto pohľadávky nevznikajú zo súkromnoprávných vzťahov a nemôžu byť predmetom o ich postúpení.

5. Na záver sa súd považoval za potrebné vysporiadať s argumentáciou žalobcu, v zmysle ktorej poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob 69/2020. Predovšetkým súd v tomto smere uviedol, že konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 27Cb/200/2018 nie je právoplatne skončené a súd v tomto konaní preto nie je právny závermi vyslovenými v citovanom rozhodnutí odvolacieho súdu viazaný. Súd však v tejto súvislosti poukázal na existenciu interpretačne smerodajného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 70/2003, na ktorú nadväzuje aj neskoršia súdna prax súdov. Súdna prax sa otázkou oprávnenej osoby na vykonanie odťahu vozidla a s tým súvisiace uplatnenia nákladov zaoberala v početných súdnych rozhodnutiach a dospela k jednoznačnému záveru, podľa ktorého správca komunikácie, vystupujúci pri rozhodovaní o odťahu ako orgán verejnej správy (prenesený výkon štátnej správy na obec) je síce oprávnený časť svojich kompetencií, vrátane technickej realizácie odťahu, prenechať na ním na tento účel založenú alebo zriadenú právnickú osobu, časť kompetencií však nie je oprávnený previesť na iný subjekt súkromného práva na základe zmluvy, a to ani samotný technický výkon. Vzhľadom na uvedené

skutočnosti, súd nepovažoval podanú žalobu za dôvodnú, a preto ju v celom rozsahu zamietol. S ohľadom na záver súdu, nebolo dôvodné, aby sa súd zaoberal ďalšími námietkami žalovaného týkajúce sa výluky poisťného krytia a nezverejnenej zmluvy (v konaní bol preukázaný opak), keďže by tieto závery mali pre skutkové a právne posúdenie len akademický charakter.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a uviedol, že správca nedelegoval na neho žiadnu správcovskú činnosť. Toto žalobca vo svojich podaniach a ani vyjadreniach nikdy neuvádzal, a preto je takýto výklad súdu ustanovenia § 3d cestného zákona nesprávny a nelogický. Správca cestnej miestnej komunikácie na to, aby si splnil všetky povinnosti mu vyplývajúce z platných právnych predpisov by musel pod svoju činnosť ako správcu nakumulovať veľké množstvo dielčích úkonov, ktoré by vykonával a zároveň by musel disponovať aj oprávneniami rôzneho druhu. Pod správou správcu cestnej miestnej komunikácie v tomto prípade spadá celé Hlavné mesto Bratislava a teda cesty I., II. a III. triedy. Bežnú údržbu zabezpečuje správca vo vlastnej réžii, avšak pokiaľ ide napríklad o opravu vozovky, tak je pochopiteľné, že správca nie je tým subjektom, ktorý vykonáva svojpomocne takúto činnosť. Opravu vykonáva spoločnosť špecializujúca sa na takúto činnosť. Žalobca uvádza, že ani zo zmluvy ani z nijakého iného ustanovenia nevyplýva, že by správca previedol na žalobcu výkon správy. Žalobca opätovne poukázal na to, že súd prvej inštancie nebral do úvahy a neposudzoval spor podľa žalobcom predloženého právoplatného uznesenia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Cob/69/2020 zo dňa 14.4.2021. Predmet sporu bol obdobný a teda, že žalobca vykonal čistiace práce pre správcu po výzve na základe uzavretej obdobnej zmluvy o odstraňovaní medzi žalobcom a správcom. Už dokonca pasívnu vecnú legitimitáciu konštatoval Okresný súd Bratislava I napriek tomu, že žalobu zamietol. Žalobca v odvolaní uviedol, že v tomto prípade ide o znečistenie vozovky prevádzkovými kvapalinami, a teda spôsobenie škody čo jednoznačne spadá pod ustanovenie § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov, čo konštatovali už súdy v rozhodnutiach žalobcom predložené, a tým je aj daná pasívna vecná legitimitácia žalovaného. Žalobca má za to, že vzhľadom k uvedenému nemá právnu istotu, pretože súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil žalobcov návrh a v zmysle judikatúry, ktorú nemožno aplikovať na tento konkrétny prípad, keďže ide o odlišné prípady Vzhľadom na uvedené navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť.

7. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1, bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 3, C.s.p. oznámený na úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave dňa 18.5.2022. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie, s dôvodmi odvolania žalobcu, odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu proti rozsudku nie je možné vyhovieť.

9. Podľa § 387 ods. 1, C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2, C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu a odvolania žalobcu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne, logicky odôvodnil. Odvolací súd preto konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku a stotožňuje sa s dôvodmi v ňom uvedenými a v celom rozsahu na ne poukazuje. Z obsahu odvolania žalobcu je zrejmé, že s argumentami, ktoré v ňom žalobca uvádza sa súd prvej inštancie dostatočne, vyčerpávajúco a presvedčivo vysporiadal v napadnutom rozhodnutí, pričom neuvádza žiadne nové podstatné tvrdenia. V konaní nebolo sporné, že žalobca sa domáha náhrady škody, ktorá mu vznikla v dôsledku prevádzky motorového vozidla, a to vzniku nákladov na odstránenie znečistenia vozovky, ako aj nárok vyplývajúci zo zmluvy o postúpení pohľadávky. Správcom cestnej komunikácie je Magistrát hlavného mesta Bratislava, pričom žalobca po výzve od správcu komunikácie

pristúpil k odstráneniu prevádzkovej kvapaliny, v rámci ktorej vynaložil náklady vo výške 432,77 EUR. Tieto náklady si žalobca uplatnil u žalovaného. Spornou v konaní je aktívna vecná legitímácia, keďže žalobca nepreukázal legislatívne zmocnenie na zabezpečenie výkonu práv a povinností v súvislosti s údržbou ciest spadajúcich do kompetencie správcu komunikácie na súkromnú obchodnú spoločnosť, ako aj s nepreukázaním zverejnenia Zmluvy o odstraňovaní prekážok, na ktorú sa viazala jej účinnosť. Predmetná škodová udalosť spadá teda pod tzv. výluky z poistenia podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o PZP.

12. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcom tvrdené skutočnosti o odstránení znečistenia prevádzkovej kvapaliny a oleja na ceste I. triedy nebolo možné považovať za odstránenie prekážok cestnej premávky vykonané na toto konanie vecne legitímovaným subjektom. Na základe zmluvy o spolupráci pri odstraňovaní prekážok, Hlavné mesto SR Bratislava ako správca I. triedy zmluvne poveril žalobcu na odstránenie tejto škodovej udalosti. Správca cesty však pri odstraňovaní prekážok z cesty vystupuje ako orgán verejnej moci (správy), ktorý nesie v plnom rozsahu zodpovednosť za jej výkon a nemôže ju zmluvne previesť na iného. Pokiaľ hlavné mesto ako správca komunikácie zveril zmluvou výkon predmetnej činnosti žalobcovi, postupoval v rozpore s cestným zákonom v spojení so zákonom o cestnej premávke, a preto je zmluva o spolupráci pri odstraňovaní prekážok neplatná pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ. Odstraňovanie prekážok cestnej premávky žalobcom bolo potom vykonané v rozpore so zákonom, a preto žalobcovi nemohla vzniknúť na základe neplatnej zmluvy pohľadávka na zaplatenie náhrady nákladov tohto nezákonného výkonu prenesenej miestnej správy. Správca komunikácie uzatvorením predmetnej zmluvy so žalobcom postupoval v rozpore s uvedenými zákonmi, keďže preniesol časť preneseného výkonu miestnej štátnej služby na súkromnú osobu - podnikateľa podľa § 2 ods. 2 písm. a) ObZ, ktorý nevykonáva činnosť vo verejnom záujme. Súd prvej inštancie správne poukázal na rozsiahlu ustálenú judikatúru slovenských súdov, pričom odvolací súd opätovne podporne a analogicky poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 70/2003, ktorý uviedol, že správca miestnej komunikácie podľa ust. § 3d ods. 5 písm. c) zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, pri odstraňovaní vozidla z komunikácie vystupuje ako orgán verejnej moci (správy) a nemôže právomoci správcu komunikácie previesť na iný podnikateľský subjekt, a to ani po stránke technickej (čo sa týka zabezpečenia samého, výkonu odstránenia vozidla). Odstrániť vozidlo z miestnej komunikácie je oprávnená vykonať buď len obec sama (správca komunikácie), alebo právnická osoba ňou na tento účel založená alebo zriadená. Ani technický výkon odstraňovania vozidiel teda nemožno preniesť na iný subjekt, ktorý nie je správcom komunikácie.

13. K námietke žalobcu o posúdení uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/69/2020, ktorým odvolací súd napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 27Cb/200/2018 zrušil a vrátil na ďalšie konanie, odvolací uvádza, že súd prvej inštancie správne uviedol, že predmetné konanie nie je na okresnom súde doteraz právoplatne skončené. V uznesení sp. zn. 3Cob/69/2020 odvolací súd neposudzoval aktívnu legitímáciu žalobcu v súlade s § 3d ods. 5, pís. c, zákona č. 135/1961 Zb. a § 43 ods. 1 zákona č. 8/2009Zb. o cestnej premávke. Po preskúmaní veci na základe podaného odvolania žalobcu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav veci potrebný pre rozhodnutie, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s § 191 ods. 1 C.s.p. a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil podľa § 220 ods. 2 C.s.p. Odvolací súd sa s právnou a skutkovou argumentáciou súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd dodáva, že v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

14. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil, keďže neboli naplnené odvolacie dôvody uvádzané žalobcom.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mu žiadne nevznikli.

16. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3: 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1, C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1, C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).